

**ВІДДІЛ ОСВІТИ ВАСИЛЬКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ**

ВІД МИНУЛОГО ДО СЬОГОДЕННЯ.

***ІСТОРІЯ ЦЕНТРУ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ
ТВОРЧОСТІ***

м. ВАСИЛЬКОВА,

заснованого у 1922 році

Від минулого до сьогодення

Історія Васильківського Центру дитячої та юнацької творчості сягає на початок 20 століття, коли розпочав свою роботу дитячий будинок, при якому було створено групи юних спартанців.

Про те, що відбувалося в ті роки та про першого директора відображено в книзі нашого земляка, історика, вчителя-методиста з великим стажем **Володимира Львовича Бейліса „Чи можна себе забути”**.

"... Червоні слідопити Василькова почули якось від перших піонерів міста ім'я їхнього першого вожатого - Скачкова Олександра Івановича. В 1920 році вступив до комсомолу. Згодом був бійцем частини особливого призначення. Не раз бандитські кулі свистіли над його головою, не раз доводилось дивитися смерті в лице.

Одного травневого дня 1922 року викликав його до себе секретар райкому комсомолу. "Вирішили ми, Олександре, доручити тобі дуже важливу справу, - сказав той, - посилаємо тебе в дитячий будинок. Там організувалася група юних спартаківців."

І ось він у дитячому будинку сотні дитячих очей з цікавістю дивились на нього. З чого почати? Ось тут стало в пригоді його дитяче захоплення технікою, фізикою. Почав свою роботу з організації гуртків. Створив стрілецький, військово-санітарний гуртки, гурток зв'язку, топографічний і фізкультурний. Про один з них - гурток зв'язку - хочеться розповісти докладніше.

Хвилюючі то були роки, кожний день приносив багато нового, сумного і радісного. Але до повітового містечка усе це доходило з великим запізненням. Ось тоді і вирішив вожатий разом з дітьми зробити радіостанцію. Працювали з великим завзяттям. А скільки радості випромінювали дитячі обличчя. Коли почули голос Москви!

Звістка дуже швидко облетіла місто. Від бажаючих послухати не було відбою. Щодня біля воріт будинку збиралося 120 щасливців, яким сьогодні пощастить послухати радіо. Олександр Іванович ставав з годинником, і

черга починала рухатися кожному дозволялося слухати по одній хвилині. Вожатий навчив дітей азбуки Морзе, сигнали якої вони вміли передавши і звуком, і світлом. Про цей гурток навіть газети писали. Вчив він і дорослих. Коли потрібно було передати важливе повідомлення, забирався на каланчу і подавав звукові, світлові сигнали, а люди на місцях розшифровували їх. Минав час. До лав піонерів вступали все нові й нові діти. І в 1924 році піонерська організація міста Василькова вже налічувала 1500 чоловік."

У передвоєний період вулицями міста часто можна було зустріти загони піонерів, що крокували на свої збори, займались облаштуванням шкільних подвір'їв та інших громадських місць. З початком Великої Вітчизняної війни О.І. Скачков призначається начальником зв'язку важкої артилерії головного командування.

В 1941 р. директором став Зінгер Л.Г., який з початком війни пішов на фронт. Піонери збиралися в міському клубі, де фізруком був піонер клубу Тюнін Г.П., а масовиком - піонер клубу Гурта.

Одразу після відбуття на фронт Зінгера Л.Г. 25.06.1941 р. директором будинку піонерів було призначено Владімірова М.І.

Під час фашистської окупації міста робота піонерських організацій пішла в підпілля. А після визволення міста роботу будинку піонерів відновлено.

З 15.03.1944 р. директором був Черницький В.Г. В будинку піонерів працювали гуртки: авіамодельний (усі роки гурток держав першість в районі і області), багато нагород, дипломів, кубків отримали діти, що займалися в цьому гуртку. Згодом почали працювати гуртки різних напрямків: музичний, танцювальний, фотогурток, художній, крою і шиття, в'язання, роботи по дереву, спортивний, вихованці яких теж нагороджувались неодноразово.

У післявоєнний період життя було надзвичайно цікавим, проводились вогники - зустрічі із військовими частинами, воїнами, героями, робітниками.

Будинок піонерів був центром навчально-методичної роботи в районі. Проводились численні екскурсії до Києва та по р. Дніпру до м. Канева на могилу Т.Шевченка, до Умані, Білої Церкви, в театри та музеї м. Києва. Широкого розмаху набула робота тимурівських команд у сім'ях воїнів та колгоспах у літній період.

Методистами працювали фахівці, віддані справі, патріоти, що доносили знання та все тепло своїх сердець до дітей. Із гуртківців багато пішли навчатися до вузів за фахом і працювати на підприємства міста. Роботи дітей з вишивки були відправлені на Всесоюзну виставку до Москви та в Канаду. На жаль, відомості про керівників нашого закладу в повоєнні роки ми не змогли зібрати в повному обсязі - минуло багато часу. Лише за архівними даними (підшивками наказів по Васильківському районному відділу освіти) вдалось встановити, що

з 1945 р. директором будинку піонерів працювала
Кондитерова М.М.;

з 22.01.1946 р. - директор тов. Ізраїль;

з 28.06.1946 р. - директор Айзенберг К.І.;

/Керівник гуртка малювання -- Крупін Б.С., масовик - Гендлер Софія Борисівна./

з 28.07.1948 р. - директор Крупін Б.С.;

в 1951р. - директор Сподаренко М.Н..

Документи тих років свідчать про те, що при Клубі піонерів (так став називатися наш заклад) проводились районні олімпіади художньої самодіяльності, в яких наші вихованці займали призові місця. Почав працювати гурток художньої самодіяльності.

З 1953 р. гуртки працювали 1 раз на тиждень по 2 год. Керували багатьма гуртками вчителі середніх шкіл:

"Юних географів" - Радчук М.А. сш № 3, "Цікава фізика" - Столпер сш. № 1,

"Літературний"- Нечасова А.Н. сш. № 2, "Художній"—Крупник Б.С.сш. № 2,

"Фізкультурний" Турчин сш.. № 1, "Гурток хлопчиків" - Гордина Г.І. сш.№ 3,

"Історичний" - Рудченко НЛ. сш. № 3, "Цікава хімія" - Лунич, "Юних натуралістів" - Киверний.

В 1954 р. керівниками фізкультурного гуртка працювали Пернікова Л.А., Шутєєв Н.А., інструктором - масовиком - Митюра Віра Іванівна.

Зі спогадів Віри Іванівни Митюри.

Велику допомогу надавав Центральний палац піонерів та школярів ім. М. Островського. Ця допомога полягала в проведенні семінарів для завідуючих будинками піонерів та методистів-масовиків у

м. Києві. В програмі семінарів були як теоретичні, так і практичні питання: планування роботи будинку піонерів, обмін досвідом, організація туристично-краєзнавчої роботи, методика

проведення масових заходів, відзначення дат червоного календаря, екскурсії на передові підприємства м. Києва.

Щороку влітку в гості до гуртківців Будинку піонерів приїздили письменники, українська письменниця Марія Познанська і поет з Москви Ларін.

Піонерські зльоти.

Важкою і відповідальною була робота по підготовці і проведенню районних і міських піонерських зльотів. На зльоти прибули піонери від кожної школи району. Потрібно було все чітко спланувати, забезпечити ідейну спрямованість, музичне оформлення викликати інтерес у дітей.

Туристично-краєзнавча робота.

Будинок піонерів був центром туристичної роботи району.

Туристичні походи проводились з урахуванням вікових особливостей дітей. Для учнів молодших класів проводились одноденні походи – до витоків річки Стугни (діти збирали мінерали, гербарії), до лісу села Глеваха (по місцях боїв у роки Великої Вітчизняної війни).

Для учнів старших класів проводились триденні походи. З великим інтересом і хвилюванням відвідували учні музей в с. Трипілля Обухівського р-ну ("Трипільська трагедія"), зустрічались з жителями цього села, які

пам'ятали ті важкі дні. Маршрут походу пролягав понад річкою Стугною. На ніч зупинялись в школах. Директори шкіл нам ніколи не відмовляли.

Під час походів діти зустрічались з передовиками виробництва, знайомились з трудовими успіхами колективів. А ще – вчилися долати труднощі, поважати працю людей, любити свій край.

Традиційними були і зльоти туристів м. Василькова і районні туристські зльоти, на яких підводились підсумки туристської роботи в колективах, проводились конкурси: хто швидше і вірно встановить туристську палатку, хто вміє вірно скласти рюкзак, хто швидше і смачніше приготує туристську кашу або польовий суп. Не обходилося тут і без музики, пісень, танців. В 1953 р. такий зліт було проведено на валах.

Гурткова робота.

Діти любили свій Будинок піонерів, бо його двері були відчинені щодня з 12 до 20 години без перерви. Після школи діти масово йшли до нас, заходили до ігротеки, де їх чекали ігри та розваги. В піонерській кімнаті дітей чекали підшивки газет, журналів, цікаві книги.

Хоровим колективом керував Олійник Анатолій Карпович. В колективі було не менше 50 чол. А пісні співали на різну тематику.

Танцювальний гурток користувався великим успіхом. Було тоді немало і талановитих танцюристів. Так, Тамару Інякіну, нашу вихованку після виступу запросили на навчання до студії Київського оперного театру.

Гурток авіамоделістів був гордістю лише будинку піонерів, а й всього району. Керівником його був колишній льотчик Микола Петрович Стецюк.

В кімнаті авіамоделістів збереглося багато грамот, дипломів, кубків. Майже всі гуртківці після закінчення школи пов'язували свою долю з Васильківським військовим авіатехнічним училищем.

Драматичним гуртком керувала завідувача Будинком піонерів Міля Миколаївна Сподаренко. До свята Нового року завжди готувалась вистава.

Незабутньою була постановка “Попелюшка”, костюми до якої ми брали в Київському театрі оперети, у своїх шефів.

Огляди художньої самодіяльності. Багато сил і енергії забирали традиційні Олімпіади-огляди художньої самодіяльності учнів району. Вони проходили в районному Будинку культури. Працювало строге журі. Переможці визначали на обласний огляд. Який тривав протягом трьох днів під час весняних канікул.

Методична робота.

Разом з райкомом комсомолом (зав. шкільним відділом Панашенко Олена Василівна) планувалась методична робота. Особливу увагу приділялось підготовці і проведенню семінарів старших піонервожатих, що проводились раз на місяць.

Щороку, у вересні проводилось навчання піонерського активу. Велику користь давало навчання горністів (сурмачів) і барабанщиків. Навчання проводив член духового оркестру військового училища. Проводились заняття з редакторами шкільних газет та іншим активом.

Працівники Будинку піонерів завжди брали участь в роботі вчительських конференцій, виступали з доповідями на секціях класних керівників, поширювали передовий досвід.

Робота з батьками.

З ініціативи Будинку піонерів і при сприянні Відділу народної освіти проводились загальноміські батьківські збори. В зборах брали участь не лише батьки та педагоги міста, а й працівники міліції, прокуратури. Районна газета широко висвітлювала цей захід. Ці збори стали традиційними і щороку проводились в березні місяці.

Так працівники Будинку піонерів докладали максимум зусиль, щоб відірвати дітей від вулиці, залучити їх до корисної справи.

В 1956 р. директор - Бортницький Володимир Іванович авіамодельний гурток закладу займав призові місця па міських та обласних конкурсах. В цьому ж році проводився районний огляд¹ художньої самодіяльності, в

якому взяли участь 33 шкільні колективи, дитбудинки і Клуб піонерів, вихованці якого посіли призові місця. Відзначено також художньою керівника будинку культури Слюсаренка.

У 1957 р. в районному огляді художньої самодіяльності теж взяли участь 30 шкільних колективів, дитбудинків та Клуб піонерів. В цьому конкурсі відзначено наш танцювальний колектив та його керівника Іванченка П.Ф. Інструктором-масовиком почала працювати в цей час Перервіна Світлана Іванівна.

З 26.02.1959 р. директор - Гончаренко Лідія Флорівна, що організувала першу в республіці учнівську трудову бригаду, яка працювала по виготовленню цегли в с. Хлепча, командиром була Лущик Зіна (зараз вчитель ЗОШ № 6 м. Василькова).Методистом масовиком працювала Громова Галина Давидівна, а інструктором - методистом - Пасічник Валентина Яківна.

В 60-х роках наш заклад почав називатись Будинком піонерів.

Зі спогадів Соменко Т.С. «... З 1961 по 1968 рік я, як завідувача шкільним відділом райкому комсомолу, спілкувалась з працівниками Будинку піонерів.

Гончаренко Лідія Флорівна директор Будинку піонерів, людина освічена, професійно обізнана з даною роботою, м'яка, інтелігентна людина і творча.

Петренко Ольга Павлівна - методист. Ділова, творча, завжди в пошуку, найхарактернішою рисою її була велика любов до справи, до дітей і до тих, хто працював з дітьми - старших вожатих.

Степюк Микола Петрович керівник авіамодельного гуртка, фанатично закоханий у свою справу, через що Будинок піонерів і його гуртківці займали кращі призові місця в області та Україні, про що свідчать Перехідні кубки Київської обласної станції юних техніків з кордових моделей літаків. З 1961 року по 1966 рік Перехідний кубок був і залишився в Васильківському Будинку піонерів. Деякі його учні обрали захоплення

дитинства своєю майбутньою професією: Красуля Анатолій - керівник гуртка в сш №3 та в спецшколі-інтернаті. Баранова Галина Федорівна була директором музичної школи.

Будинок піонерів керував піонерською роботою міста і району: надавав допомогу і навчав старших піонервожатих шкіл; виходив безпосередньо в школи і працював з піонерським активом; приділяв увагу дітям, схильним до правопорушень.

В районі працював літній піонерський табір "Орлятко" (на базі радгоспу Кожухівський, у Дзвінківському лісі. Багато років поспіль проводилась гра "Зірниця", при ВВАТУ (військовому училищі) організовано школу "Авіаторів" для хлопчиків, що мріяли вступити в Іуди навчатись. Проводили військове піонерські ігри та походи "Васильків - Томаківка" (на могилу професора Буйко). Будинок піонерів проводив цікаві свят у місті та районі: традиційні піонерські зльоти та зірничі 19 травня, конкурси, огляди художньої самодіяльності. Клуб "Старшокласник" щомісяця проводив вечори для молоді.»

Козаченко Марія Афонівна (колишній методист Васильківського Будинку піонерів) поділилася з нами своїми спогадами.

"... В Будинку піонерів я працювала в 1968-1969 р.р. Директором тоді була Гончаренко Лідія Флорівна. Працювали ми дружно і злагоджено. На той час при Будинку піонерів працювала музична школа і різноманітні гуртки: авіамодельний, танцювальний, фотогурток, ансамбль "Червона Гвоздика" та інші. Ми часто виступали на підприємствах міста. Традиційними були вогники до свят, що проводилися спільно з курсантами військового училища. Незабутніми були походи по місцях бойової слави та зустрічі з героями Великої Вітчизняної війни. Вихованці Будинку піонерів вели переписку з піонерами Німеччини, Польщі, Болгарії, Куби.

Я дуже любила піонерську і комсомольську роботу. Для мене в житті став прикладом мій рідний брат Козаченко Петро Афанович, який спочатку

працював старшим піонер вожатим, а потім був учителем історії та директором школи. За свою роботу я нагороджена численними грамотами міському комсомолу, ЦК комсомолу України, грамотою та значком Всесоюзної піонерської організації "За творчу і сумлінну працю з піонерами".

Зі спогадів Шапорової Марії Лазарівни, яка з 1954 року протягом 24 років співпрацювала з Будинком піонерів (спочатку старшою піонер вожатою, потім організатором позакласної роботи сш № 2 міста Василькова). "... Добре пам'ятаю ті далекі піонерські роки. Цікаво, весело, змістовно, жили підлітки в ті часи. Центром масової роботи в місті був Будинок піонерів, який завжди був повен дітьми, що займались в різних гуртках, брали активну участь у міських заходах. Пригадується, як перед відзначенням новорічних свят класи Будинку піонерів перетворювалися у майстерні з виготовлення карнавальних костюмів та ялинкових прикрас. Діти любили розучувати нові пісні, ігри та масовки. Особливо полюбилися туристичні зльоти на лоні природи.

Значну роботу проводили піонери по озелененню міста, так насаджено алею біля приміщення райвиконкому, обсаджено спортивний стадіон біля річки Стугни. Все це залишило в пам'яті дітей, а нині вже зрілих людей, приємні спогади. Методист Будинку піонерів Петренко О.П. була добрим наставником і строгою суддею в роботі, вона вірила в молоде покоління, за це її поважали педагоги і любили діти."

З 1968р. директором працювала Боровик- Шестакова Валентина Климівна, що докладала чимало зусиль в організації дозвілля школярів міста.

Копія рішення міськвиконкому № 528 від 16.11.1970 року свідчить про те, що "...Будинком піонерів проводиться значна виховна, методична, гурткова робота. Проведено фестиваль піонерських танців, читацька конференція "600 днів в боях й походах", зліт червоних слідопитів, зустріч з головацівцями, туристичні походи, навчання старших вожатих, загонових вожатих, піонерського активу, надається методична

допомога школам. Працює клуб жовтеньот "Веселка", клуб "Мальчишат", різні гуртки."

У 1979 р. танцювальний колектив Будинку піонерів був у складі піонерського поїзду "Дружба" в Демократичній Республіці Німеччина. З 1 серпня 1980 року на базі Васильківського міського Будинку піонерів створено обласний Палац піонерів і школярів згідно рішення №148 від 17 березня 1980 року виконкому обласної Ради народних депутатів. Директор Панікарська Тетяна Григорівна. На рахунку обласного Будинку піонерів різноманітна „палітра" фестивалів, конференцій, благодійних концертів, акцій. Роботи гуртківців ОБП відзначилися призовими місцями. Так роботи гуртка української вишивки, керівник Ліва Б.Ф. були представлені в Монреалі, гурток ткацтва - керівник Баннік М.Р. - учасник Республіканської виставки народних ремесел. Гурток кераміки удостоєний диплома III ступеня головного комітету Виставки досягнень народного господарства СРСР.

З 1 вересня 1988 року директор Черненко Надія, що переїхала з Чорнобиля після аварії на АЕС, незабаром померла від невиліковної хвороби. Вже стало доброю традицією щороку, навесні в день народження Надії Черненко, проводити конкурс дитячої авторської пісні та віршів "І в пам'яті, і в серці".

З 1 вересня 1991 року директор Петрунчак Катерина Вікторівна.

З 1 вересня 1992 року директор Пустовойт Федір Федорович.

З 15 серпня 1993 року згідно розпорядження представника президента І.М.Копитника № 354 від 25 серпня 1993 року обласний палац піонерів реорганізовано в Центр дитячої творчості.

З вересня 1999 року заклад очолює Слободянюк Тетяна Андріївна, Відмінник освіти України, кавалер нагрудного знака «Софія Русова», лауреат Київської обласної премії «За заслуги в галузі освіти».

Піонерський табір с.
Малютина,
11.07.1948р

Святкування дня перемоги
в клубі піонерів у 50 - і роки

Гончаренко Лідія Федорівна - директор Петренко Ольга
Павлівна – методист

10 - районний піонерський зліт м. Васильків 8.05.1955 рік

Семінар керівників позашкільними закладами Київщини.
Друга справа Митюра В.І. - методист клубу піонерів.
23.04.1954 рік

Фестиваль різних галстуків
1981 рік

Військово-патріотична гра «Зарниця»

Зустріч через роки...70 – річчя бувшого директора Гончаренко Л.Ф.

Керівники поїзду „Дружба" в Німеччину , 3.08.1979 рік

Старші піонервожати Обухівського, Кагарлицького, Миронівського, Богуславського районів на зональній школі вожатих

Обласна нарада піонерських працівників, 14.02.1985р.

Семінар директорів Будинків піонерів Київської області,
15-18 грудня 1985р, м. Васильків

Обласний семінар директорів Будинків піонерів, 13-15 квітня 1983р.
м. Бровари

Семінар директорів Будинків піонерів, 28-30 жовтня 1982р.
м. Обухів

Обласна конференція піонерського активу Київщини
травень 1982р., м Васильків

Зустріч активу області з ветеранами піонерського руху,
1982р.

Перехідні кубки
Київської обласної станції юних техніків
З 1961 по 1966 рік Перехідні кубки були у Васильківському Будинку
піонерів
і залишилися до сьогоднішніх днів

Наші нагороди до 2001 року.

